

TUSSEN DE REGELS

Thema's: Herdenken nu

Locatie: Amsterdam, Nederland

Door: Nina Haanappel

Dit verhaal gaat over de verhalen over de Tweede Wereldoorlog die we misschien nog niet kennen. De verhalen die niet uitgebreid in de geschiedenisboeken staan, die niet als eerste in je hoofd opkomen als je aan de Tweede Wereldoorlog denkt. De verborgen verhalen, die wachten om ontdekt te worden – en te worden doorverteld. Specifiek gaat deze tekst over *Keti Koti**.

PERSONAGES JOSHUA
JOHN
MOOKIE
SURADNYA
AVANI
ERIN-NOËLLE
MONEZRA

(Dit zijn de jonge makers en spelers van het project. Deze scène is gebaseerd op hun eigen gesprekken, naar aanleiding van hun onderzoek naar de geschiedenis van het Nederlands Koninkrijk ten tijde van de Tweede Wereldoorlog)

De acteurs vertellen samen het verhaal aan het publiek. Er wordt afgewisseld tussen groepsteksten en individuele teksten. Je kunt zelf bedenken hoe je dit vormgeeft

ALLEN Herdenk, herinner, vergeet niet, geef door
Opdat we nooit zullen vergeten
Jij wel, jij niet, jij wel, jij niet
4 mei, 1 juli, 15 augustus
Tussen de regels zoek ik naar verhalen
Verhalen waar ik mezelf in herken
Verhalen over een oorlog...
Over een oorlog die ook van mij is?
Herdenk, herinner, vergeet niet, geef door
Wie bepaalt welk verhaal belangrijk is?
Tussen de regels zoek ik naar verhalen
die misschien helemaal niet te vinden zijn

Vergeten, losgelaten, weggestopt
Gezonken in de diepbloauwe zee om nooit meer boven te drijven
Herdenk, herinner, vergeet niet, geef door
Wie bepaalt welke verhalen in onze geschiedenisboeken komen?
Regel voor regel lees ik
Regel voor regel zoek ik
Ik lees, ik zoek, ik lees, ik zoek
Door de bekende verhalen en vertellingen zoek ik verder
En verder, en verder, en verder

MONEZRA

Donker
Alles moet donker
Snel donker
Plak de ramen af
Donker
Alles moet donker
Gordijnen dicht
De inktzwarte nacht trekt door de straten om alles te omsluiten
Laat al het licht verdwijnen
Ogen dicht
Donker
Alles moet donker
Ogen open
Donker
Alles moet donker
Snel donker
Ssst

ALLEN

Hoe kan ik iemand herdenken die ik helemaal niet ken?

MONERZA

De dag begint met familie
Er is warmte
Eten
Echt lekker eten
Heri heri, alakondre, saoto
Och, ik hou van m'n vaders saoto
Mijn oma draagt een mooie koto
Een grote, rode jurk gemaakt van traditionele doeken
En ik draag mijn pangí
We vieren feest
We staan stil bij onze geschiedenis
En we denken aan degenen die voor ons kwamen
Op Keti Koti vier ik de afschaffing van de slavernij

Meteen na de bevrijding van Nederland
werd er al herdacht op de Dam
Op 4 mei zijn we allemaal stil
Ik nu ook
Ik sta op de Dam, en ik voel me...
Ja, ik weet niet

Ik weet niet echt hoe ik me voel
Maar ik ben stil, twee minuten lang, en ik denk aan...
Ik weet het niet
Ik doe gewoon wat er van me gevraagd wordt, maar verder...

Ik kom opdagen op jouw feestje,
maar waar ben jij op die van mij?
Ik sta op 4 mei op de Dam,
maar waar ben jij op 1 juli?

In mei 2021 ging de korte film 'Tussen de regels' in première (regie: Nina Haanappel – productiehuis: Jeugdtheaterschool Zuidoost). Dit is één van de alternatieve vormen waarmee Theater Na de Dam in 2021, met weinig of geen publiek, toch doorgang kon vinden. De hele film is te bekijken via <https://theaternadedam.nl/voorstelling/tussen-de-regels/>.

* **Keti Koti**: Tijdens Keti Koti wordt jaarlijks op 1 juli de afschaffing van de slavernij gevierd en herdacht. Na ruim tweehonderd jaar slavernij schaft Nederland op 1 juli 1863 de slavernij in Suriname en de Nederlandse Antillen af. Keti Koti betekent 'verbroken ketenen', verwijzend naar de boeien waarmee de tot slaafgemaakten vastgezet werden. De officiële herdenkingsceremonie in Nederland vindt sinds 2009 plaats bij het Nationaal Monument Slavernijverleden in het Oosterpark in Amsterdam. Vier grote steden vinden dat 1 juli in Nederland een nationale feestdag moet worden, net als in Suriname. Niet alleen om de slachtoffers te eren, maar ook om mensen bewust te maken van de gevolgen van het slavernijverleden. Dit werkt namelijk nog steeds door in onze vooroordelen en het racisme van nu. Bron en voor meer informatie over Keti Koti: <https://npokennis.nl/story/199/wat-is-ke-ti-koti>